

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนในการบริหารจัดการขยะเพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการแบบลดต้นทุนของเทศบาลตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน โดยการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น งานทะเบียนราษฎร งานพัฒนารายได้ งานการเงินและบัญชี และงานกำจัดขยะมูลฝอยขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจากข้อมูลที่ได้มาจากหน่วยงานดังกล่าวนำมาคำนวณหาต้นทุนของการจัดการขยะมูลฝอย

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่าต้นทุนในการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งประกอบด้วยต้นทุน 2 ประเภทได้แก่ต้นทุนที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยหรือต้นทุนของหน่วยจัดการขยะมูลฝอยต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย (ต้นทุนของหน่วยสนับสนุนการให้บริการจัดการขยะ)

5.1.1 ต้นทุนที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่

5.1.1.1 ต้นทุนหน่วยงานหลักบริการเก็บขนขยะมูลฝอย

ต้นทุนหน่วยงานหลักบริการเก็บขนขยะประกอบด้วยต้นทุนค่าแรงงานทางตรงจำนวน 2,250,140 บาท แบ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง, ต้นทุนค่าวัสดุดิบทางตรง จำนวน 503,33.33 โดยวัสดุดิบทางตรงเป็นวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่นทั้งหมด ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 511,666.67 ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตเป็นค่าวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าครุภัณฑ์และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

5.1.2 ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยได้แก่ค่าใช้จ่ายของหน่วยงานสนับสนุนการบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยแบ่งเป็นส่วนของต้นทุนปันส่วนจากฝ่ายบริหารและสภาเท่ากับ 1,060,903.13 บาทหรือเท่ากับ 579.08บาทต่อตันคิดเป็นร้อยละ 32.35 ของต้นทุนของหน่วยงานสนับสนุน ต้นทุนปันส่วนจากสำนักปลัดเทศบาลเท่ากับ 239,975.14 บาทหรือเท่ากับ 130.99 บาทต่อตันคิดเป็นร้อยละ 7.32 ของต้นทุนของหน่วยงานสนับสนุน ต้นทุนปันส่วนจากกองวิชาการและแผนงานเท่ากับ 739,548.79 บาทหรือเท่ากับ 403.68 บาทต่อตันคิดเป็นร้อยละ 22.55 ของต้นทุนของหน่วยงานสนับสนุน ต้นทุนปันส่วนจากกองคลังเท่ากับ 385,132.85 บาทหรือเท่ากับ 210.22 บาทต่อตันคิดเป็นร้อยละ 11.74 ของต้นทุนของหน่วยงานสนับสนุน ต้นทุนปันส่วนจากกองช่างเท่ากับ 593,467.45 บาทหรือเท่ากับ 323.94 บาทต่อตันคิดเป็นร้อยละ 18.09 ของต้นทุนของหน่วยงานสนับสนุน ต้นทุนปันส่วนจากกองสาธารณสุขเท่ากับ 260,800.47 บาทหรือเท่ากับ 142.36 บาทต่อตันคิดเป็นร้อยละ 7.95ของต้นทุนของหน่วยงานสนับสนุน ต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อปีเท่ากับ 634.17 บาทต่อคน ต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อเดือนเท่ากับ 52.85 บาทต่อคนหรือต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อวันเท่ากับ 1.75 บาทต่อคน ต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อปีเท่ากับ 1,540.96 บาทต่อครัวเรือน ต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อเดือนเท่ากับ 128.41 บาทต่อครัวเรือนหรือต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อวันเท่ากับ 4.22 บาทต่อครัวเรือน ต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อปีเท่ากับ 11,210.76 บาทต่อตันหรือ 11.21 บาทต่อกิโลกรัม ค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยต่อจำนวนประชากรเท่ากับ 71.33 บาทต่อคนต่อปีคิดเป็น 5.94 บาทต่อคนต่อเดือนและ 0.20 บาทต่อคนต่อวันค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยต่อจำนวน

ครัวเรือน เท่ากับ 71.31 บาทต่อครัวเรือนต่อปีคิดเป็น 5.94 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือนและ 0.19 บาทต่อครัวเรือนต่อวัน ค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยต่อปริมาณขยะมูลฝอย เท่ากับ 520.58 บาทต่อตัน 0.52 บาทต่อกิโลกรัม ค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บได้ในแต่ละปีคิดเป็นร้อยละ 11.25 ของต้นทุนในการจัดการขยะมูลฝอย อัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมเท่ากับ 158.51 บาทต่อคนต่อเดือนและ 385.62 ต่อครัวเรือนต่อเดือน

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนจำแนกเป็นต้นทุนที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ ต้นทุนของหน่วยงานหลักการเก็บขนขยะมูลฝอยประกอบด้วย 1) ต้นทุนค่าแรงงานทางตรงเท่ากับ 1,228.22 บาท/ตัน 2) ต้นทุนค่าวัสดุดิบทางตรงเท่ากับ 274.74 บาท/ตัน 3) ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตเท่ากับ 279.29 บาท/ตัน ต้นทุนค่ากำจัดขยะมูลฝอยเท่ากับ 1,782.24 บาท/ตัน และต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยหรือต้นทุนการปันส่วนจากหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ ฝ่ายบริหารและสภา 579.08 บาท/ตัน สำนักปลัด 130.99 บาท/ตัน กองวิชาการและแผนงาน 403.68 บาท/ตัน กองคลัง 210.22 บาท/ตัน กองช่าง 323.94 บาท/ตัน กองสาธารณสุข 142.36 บาท/ตัน คิดเป็นต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อครัวเรือนเท่ากับ 128.41 บาทต่อเดือน และต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยต่อคนเท่ากับ 385.67 บาทต่อเดือนและจากการศึกษาอัตราค่าธรรมเนียมของเทศบาลตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน พบว่า สามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยได้เท่ากับ 210.30 บาท/ตัน 71.33 บาท/คน/ปี 71.31 บาท/ครัวเรือนซึ่งคิดเป็นเพียงร้อยละ 0.52 ของต้นทุนของการจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน หรือหน่วยงานราชการอื่นๆในแต่ละท้องถิ่นที่ควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยตามปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจริงโดยอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมในการจัดเก็บเท่ากับ 385.62 บาทต่อครัวเรือนหรือเท่ากับ 158.51 บาทต่อคน เมื่อพิจารณาข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูล 3 ปีงบประมาณแล้วพบปริมาณขยะมูลฝอยจำนวนครัวเรือนและจำนวนประชากรมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต จากการศึกษาข้อมูลและการทบทวนวรรณกรรมพบว่าโดยส่วนใหญ่ประชากรจะรับรู้ว่าปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยหรือการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการ ซึ่งความเป็นจริงแล้วเป็นหน้าที่ของประชากรที่ก่อให้เกิดขยะมูลฝอยตามหลักการผู้สร้างปัญหามลพิษควรเป็นผู้รับภาระในการบำบัดและกำจัดมลพิษโดยเหตุผลดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ทางประชากรไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เช่น เมื่อจ่ายค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยในอัตราที่ต่ำจึงไม่ช่วยกันลดการก่อให้เกิดขยะมูลฝอยอีกทั้งกฎกระทรวงและเทศบัญญัติที่กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมนั้นกำหนดไว้เพียงอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนเท่านั้นและกำหนดไว้ในอัตราที่ต่ำกว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงส่วนอัตราค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะก็กำหนดไว้เพียงอัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาตรับทำและกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเท่านั้นมิได้ครอบคลุมถึงอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถจัดเก็บได้ ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน ปัจจุบันขยะที่เกิดขึ้นในชุมชนที่มาจากครัวเรือน ร้านค้า ชุมชน ทำให้เกิดปัญหาปริมาณจำนวนขยะที่สะสมมากขึ้นซึ่งจะเพิ่มความยุ่งยากในการกำจัดมากขึ้น ปัญหากลิ่นเหม็นรบกวนในบริเวณรอบบ่อขยะในแหล่งที่ทั้งขยะแบบไม่เหมาะสมสร้างความรำคาญให้ผู้ผ่านไปผ่านมา ปัญหาน้ำเสียที่เกิดจากน้ำฝนไหลผ่านขยะก่อให้เกิดมลพิษและกลิ่นรุนแรงสม สถานที่หรือที่ดินในการกำจัดขยะเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์กำจัดขยะโดยการเทกองไม่เข้าหลักเกณฑ์เงื่อนไขตามหลักวิชาการกำหนดไว้ เทศบาลตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน เป็นหน่วยงานขนาดเล็กต้นทุนในการกำจัดขยะไม่เพียงพอแต่มี

วิธีการกำจัดที่เกิดประโยชน์สูงสุดและลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะได้ผลมาก คือ โครงการสร้างพลังชุมชนเพื่อลดปัญหาขยะ โดยการจัดประกวดหมู่บ้านปลอดขยะ การนำวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้ามามีส่วนในการกำจัดขยะ เช่น การรณรงค์ให้ผู้ค้าในตลาดนัดชุมชน จัดพิธีกรรมทางศาสนา มีส่วนร่วมในการคัดแยกและกำจัดขยะอย่างถูกวิธี แล้วนำขยะเหล่านั้นไปทำประโยชน์ใช้ในชุมชน เทศบาลตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน ได้ให้ความสำคัญเนื่องจากพื้นที่ของเทศบาลตำบลบัวมีบ่อกำจัดขยะแบบเทกองที่มีอยู่จำนวนมากจึงส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความสมดุลและสอดคล้องกับระบบนิเวศวิทยาอย่างยั่งยืนเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพที่ดี เทศบาลตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน มีแผนนโยบายเร่งรัดดำเนินการระบบการกำจัดขยะแบบครบวงจรที่ได้มาตรฐานจัดให้มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยรวมของเทศบาลตำบลบัวแก้ไขปัญหาขยะตกค้างและลดปริมาณขยะโดยรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะทั้งที่บ้านสถานศึกษาสถานประกอบการต่างๆและชุมชนทุกชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบัวรวมทั้งส่งเสริมการนำขยะไปผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพด้วยพร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนกำจัดขยะให้ถูกต้องและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดการกำจัดขยะ

ดังนั้นแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน ควรส่งเสริมและสนับสนุนการลดปริมาณขยะที่ต้องรับภาระในการกำจัดโดยการคัดแยกขยะรณรงค์การใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานนานโดยพยายามเลือกใช้สินค้าที่มีความคงทนถาวรลดการบริโภควัสดุที่กำจัดยากหรือมีปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม เช่น โฟม หรือพลาสติกควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยตามพื้นที่แต่ละคนหรือครัวเรือนที่ก่อให้เกิดขยะมูลฝอยตามที่เกิดขึ้นจริงซึ่งอาจจะสามารถลดการก่อให้เกิดขยะมูลฝอยได้ นอกจากนี้ในด้านกำจัดขยะมูลฝอยยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเนื่องจากปัญหาในเรื่องพื้นที่และปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของการจัดกิจกรรมทางศาสนามีจำนวนมากบางครั้งถูกลักลอบไปทิ้งตามพื้นที่ว่างเปล่าทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพภูมิทัศน์ของเทศบาลตำบลบัวจึงต้องเร่งสนับสนุนให้มีการปลูกฝังทัศนคติและสร้างค่านิยมของประชาชนในการร่วมมือรักษาความสะอาดโดยให้มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในระดับประชาชนทั่วไปและในหลักสูตรการเรียนการสอนและให้มีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์อย่างต่อเนื่องโดยสื่อทุกประเภทพร้อมทั้งเร่งรัดดำเนินการให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายในการลดปริมาณขยะ เช่น โดยการให้ประชาชนคัดแยกขยะจัดทำกองทุนในผู้สูงอายุในโรงเรียนปลูกฝังทัศนคติและสร้างค่านิยมของประชาชนในการร่วมมือรักษาความสะอาดเพื่อลดต้นทุนในการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการคนที่ทิ้งขยะในปริมาณมากก็ควรจ่ายค่าธรรมเนียมจัดการขยะมากกว่าคนที่ทิ้งน้อยกว่าซึ่งหากนำหลักการนี้มาใช้ประชาชนก็จะลดปริมาณขยะลงเพื่อจะได้จ่ายค่าธรรมเนียมจัดการขยะน้อยลง

5.3.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายในการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนโดยการประชาสัมพันธ์โดยสื่ออย่างต่อเนื่องให้ความรู้ทั้งในด้านเสียงตามสายแผ่นพับการประชุมเพื่อให้ตระหนักในหน้าที่ของตนว่าเป็นผู้ก่อให้เกิดขยะและต้องรับภาระในการชำระค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะ

5.3.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำทะเบียนผู้มีหน้าที่เสียค่าธรรมเนียมแยกประเภทผู้ใช้บริการ เช่น พักอาศัยบ้าน อาคารชุด ห้องพักสถานที่ราชการ/ รัฐวิสาหกิจและอาคารที่ทำการของเอกชนสถานศึกษา

โรงพยาบาลโรงแรมห้างสรรพสินค้าภัตตาคาร/ ร้านอาหารตลาดสดสถานบริการน้ำมันโรงงานอุตสาหกรรม ศาสนสถานและกิจกรรมสาธารณกุศลสถานที่ประกอบการอื่นๆเพื่อสร้างฐานข้อมูลผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียม และเร่งรัดจัดเก็บอย่างทั่วถึง

5.3.4 ควรมีการปรับปรุงกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บขนและกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยและอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆเพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยตามที่เกิดขยะมูลฝอยตามที่เกิดขึ้นจริง

5.3.5 ในการให้เอกชนดำเนินการในกิจการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการพิจารณาการปฏิบัติงานของเอกชนว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

5.3.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการคำนวณต้นทุนที่แท้จริงในการบริหารจัดการขยะและจัดสรร งบประมาณแต่งตั้งคณะกรรมการหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. (2552). การกำจัดขยะมูลฝอยแบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขภิบาล. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2552). แนวทางการคำนวณอัตราค่าบริการการจัดการขยะมูลฝอย. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2547). การจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจรคู่มือสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2553). รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย 2551. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรมควบคุมมลพิษ (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2555 ได้จาก <http://www.pcd.go.th/serv/wastrubbish.htm>
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2549). มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล. กระทรวงมหาดไทย.
- กิติมา เศรษฐคุณกุล. (2548). การวิเคราะห์ต้นทุนและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอย กรณีศึกษาเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คณะกรรมการการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11. เอกสารการประชุมประจำปี, สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนเล่ม 15.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2541). ปฏิรูประบบการคลังไทยกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สวก.).
- ณรงค์ศักดิ์ กิตติสาร. (2549). ต้นทุนในการลดการขยะบรรจุภัณฑ์ย่อยสลายยาก. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ดนุชาต พองทอง. (2546). ต้นทุนเปรียบเทียบในการกำจัดขยะระหว่างวิธีการกำจัดแบบหมักทำปุ๋ยและวิธีการกำจัดที่เทศบาลใช้ในจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2548). ภาษีสิ่งแวดล้อมและการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น. ข้อเสนอการปฏิรูปการคลังและสร้างเครื่องมือใหม่เพื่อสิ่งแวดล้อม, คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศมหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- บานชื่น นักการเรือน. (2551). ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารลดเก็บขยะของเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองอ้อมน้อยตำบลอ้อมน้อยอำเภอกะทู้มณฑลจังหวัดสมุทรสาคร. สารนิพนธ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2551). หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค. กรุงเทพมหานคร.
- วุทธิชัย ลิ้มอรุณทัย. (2550). ต้นทุนการเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพในเขตพญาไทกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ :

- วิมลพรรณ พูนสวัสดิ์. (2544). การวิเคราะห์ต้นทุนในการกักการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรนันท์ กลันทปุระ. (2552). ขนาดการจัดการผลิตบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น. โครงการวิจัย, รายงานฉบับสมบูรณ์, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2552
- อมรศักดิ์ พงศ์พศุทธิ์ (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2555 ได้จาก [http://www.taxbiz.
co.th/e-magazine/2008-06/ecotax3_p1 .html](http://www.taxbiz.co.th/e-magazine/2008-06/ecotax3_p1.html)
- อุรารัตน์ วรรณนะจิตติกุล. (2543). การวิเคราะห์กักรการกักเก็บค่าธรรมเนียมในการกักการขยะจากการ
เปรียบเทียบต้นทุนในการกักการขยะโดยการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาลและเผาแบบใช้เตาเผาของ
เทศบาลนครเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- R. Garrison, E.Noreen and P.Brewerแปลและเรียบเรียงโดยอาจารย์นันทพรพิทยะรศ.ดร.ประจิตหาวัตร,
รศ.ศรัณย์ชูเกียรติ, ผศ.ดร.วิศรุตศรีบุญนาค, อาจารย์วัชรชุตติภิญโญและอาจารย์กัญญารัตน์सानโอฟาร.
(2552). การบัญชีบริหารManagerial Accounting: 12th Edition. สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.